

пентръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 8.

Luni, 19. Februarie.

1845.

ПРАВИЛА ЧЕА МАРЕ БІСЕРІЧЕАСКЪ.

Domnъле Редактор!

Аптръна дін фоіле Дле че аѣ ешит дн лъна лѣі Маіѣ дін апъл трекѣт, а'дї авѣт възпътате де а'дї пѣвлѣкат зп артикол че в'ам фост тріміс атіпгъторѣ де катіхѣсѣл мітрополітѣлѣі Мовіѣл, че ешѣсе а-тѣпчеа дін тіпографіа тѣпъѣстіреі Немцѣ-лѣі, прекѣт ші картеа де капоане пѣмітѣ Индѣлѣон се афла сѣв тїпарѣѣ, ла каре Дта аї фѣкѣт оаре-каре лѣзрї аміпте; дечї пентрѣ а рѣспѣнде пѣзчереі Дѣмітале че аї арѣтат аптрѣпселе, грѣвек а лѣмзрї пѣ-мітѣл артикол прїп ачестеа: Нѣміта карте Индѣлѣон есте кѣар ші кѣ адевѣрат ачеа че Дта аї дорїт сѣ о везі ешїтѣ де сѣв тї-парѣѣ, еа есте каре алтмінтреле се зїче шї. Правила чеа маре, о карте фоарте интересантѣ пѣ нѣмаї пентрѣ чеї вїсерїчецї чї шї пентрѣ чеї політїчецї, еа аѣ ешїт акѣта де сѣв тїпарѣѣ шї дорїторїї о пот вѣпъта атѣт ла пѣміта тѣпъѣстіре, кѣт шї ла сѣнтеле мітрополїї а Ешїлор шї а Бѣкѣрѣцїлор, кѣ зп пред че пѣтем зїче кѣ аѣ костїсїт нѣмаї хѣртїа шї тїпарѣѣл. Ачасть карте спре а фї маї вїне кѣпоскѣ-тѣ есте ачеаа че се поате зїче дѣспре кѣр-цїле векї греко-латїне Παυδѣхт шї парте

сїнодікале, дѣспре каре се поате лѣмзрї маї пре ларг пїцїне дін префаца нѣмітеї кѣрцї. Еа есте интересантѣ шї пентрѣ а-чеа, кѣ ерменїеле капоанелор сѣнт дѣспре а лѣі Іоан Зонара, шї дѣспре а лѣі Теодор Балсамон, кѣ о тѣлцїме де нѣтїцїї, тео-логїчецїї, фїлософїчецїї шї історїчецїї пѣ маї пѣцїп днсодїтѣ шї де лецїзїрї днпѣ-рѣтецїї а лѣі Івстїніан, дїгесте, інстїтѣте шї неарале, прекѣт шї парте скоасе дін картеа че се пѣмецѣ Іѣрїс греко-романї. Еа есте интересантѣ кѣ есте традѣкїе кре-дїпчоасѣ а пресѣїндїтѣлѣї проїп мітропо-літ Veniamin, кареле прїп традѣчереа тѣл-цїнеї де кѣрцї фолосїтоаре че аѣ фѣкѣт, ва чїпстї колоанеле історїеї вїсерїчеї дако-романе. Еа есте интересантѣ шї пентрѣ ачаства, кѣ преакѣвїошїа са архїmandрїтѣл шї старецѣл пѣмітеї тѣпъѣстірї Domnъл Neonїл, аѣ авѣт ачел релїцїос зел де а грѣвї а еї даре ла лѣмінѣл, шї а о да до-рїторїлор кѣ зп пред атѣт де днсосїт, шї кареле дела чеа днтѣї сѣїре не скаѣ-пѣл стѣрїцеск аѣ днпїт тіпографіа тѣпъ-стіреї дн каре дѣпѣ че с'аѣ тїпѣрїт маї тѣлте кѣрцї, шї аѣ фѣкѣт шкоалѣ пѣ-рїндїлор, акѣта се днделетнїчецѣ кѣ чеа маї маре еперцїе, ка се рѣдїче зп сїптал дн тѣргѣл Neamtѣлѣї, пентрѣ каре аѣ шї

адъс спідеріе нѣтъ, тот феліа де інстру-
менте хірзргіче, ші доктор къ спідеріа,
іар дн тіпографіе съ тіпъреде сѣдѣта
евангеліе ші мінееле лѣвелор де престо
ан. Дар фінд къ обіектѣл артїкѣлѣ аче-
ствіа есте картеа Πηδάλου, воеск а маї
зіче чева ші деспре Правіла чеа тіпъ-
рїтѣ дн Търговіще ла анѣл 1652 днтїтѣ-
латѣ Андрейтареа лецеї, адекъ кѣткъ
ачеастѣ правілъ п'аѣ фост о карте дн-
треагъ кѣпрїнзѣнд кѣрат пѣтаї капоанеле
вісерічеїтї, фінд къ еа есте потокапопѣл
лѣї Алексіе Арістїн, кареле пе ла а. 1166
фінд діакон, аѣ фѣкѣт о прескѣртаре оаре-
каре а капоанелор аместекѣндѣле къ леці
днтпърѣтеїтї, дн зімеле лѣї Манвіл Ком-
пїно, каре апої де пре зп манѣскрїпт ал
сѣѣ, с'аѣ традѣс арѣтата поастрѣ Правіла
чеа таре че ам авѣто пѣпѣ акѣт, деї
дар де аїче се аратѣ кѣт аѣ фост інтер-
сѣл зпїа, ші кѣт есте ал ачеїціа че саѣ
тіпърїт астѣзі съ тітѣла Πηδάλου, каре
есте о комплетѣ кондікѣ*) де капоане.

Деї Домпѣле те роу авеїтї вѣпѣтате
ші астѣдатѣ а адѣче ачесте ла кѣпоїцінда
опоратѣлѣї пѣвлїк ротѣл.

Авопатѣл Дѣміталѣ
Іеромонахѣл Т.

Рефлексїїле поастре ла челе де
маї сѣс.

Бібліа ші правіла! ачесте дѣтъ кѣрдї,
аѣ фост дн окїї поїрїї пѣрзѣа кондіїїле
челе маї неапѣрате пентрѣ скоатереа нѣ-
стрѣ днтрѣ днтѣперек ші дн зѣбра тор-
дїї прїн преодїтеа поастрѣ ротѣлѣ гре-

ко-рѣсѣрїтеанѣ. Бібліа (векїл ші поѣл те-
стамент) ші правіла сѣпт ачеле кѣрдї, каре
нічі одатѣ п'ар тревѣї съ ліпсіаскъ дн каса
фіекѣрѣї преот. Е де прїсос а демѣстра
днтѣрїреа поастрѣ кѣнд шїт, къ тоїї чеї
вѣпї сѣпт конвїншї де ачест адеѣр. Кѣ-
поацет пої віне, къ дн правіла вісерічеї
рѣсѣрїтене се івекск ічі коло ші зрте де
песѣферїндѣ релеїоасѣ; днсѣ пѣ е треа-
ѣа поастрѣ а черчета ачеаста, дн протївѣ
сѣптем де пѣрере, къ салтѣ шортал пѣ се
поате фаче днтрѣ нїмїк, прїн зрtare къ
ші пої авем а днтѣрѣдїша астѣзі праві-
ла чеа таре днтреагъ кѣт есте; нічі зп
протопоп ші нічі зп преот съ пѣ маї поа-
тѣ зіче: пѣ шїѣ дѣпѣ каре капоане съ
жѣдек саѣ съ дескѣрк кѣтаре кѣсѣ. Нѣшїт
кѣте есемпларе се вор фї тіпърїт дн Пра-
віла чеа таре; віне ера, дакъ се фѣчеа
пѣтѣрѣл есемпларелор дѣпѣ пѣтѣрѣл тѣ-
тѣрор вісерічілор ротѣлне греко-зпїте ші
греко-пезпїте дн тоате ачестеа церї, аде-
къ дн Молдаво-Ромѣніа, дн Бесараѣя ші
Бѣковїна, дн Трансїлванїа, Бѣлат ші дн
пѣрдїле Ънгарїеї, ка ла тоате съ се поа-
тѣ кѣшїга, кѣчї — Правіла с'аѣ фѣкѣт
мінѣне де парѣ. — —

Редакторѣл.

Рѣспѣнс ла артїколѣл „Poezie“
дн Nr. 7.

Домпѣл меѣ!

Дн пѣтѣрѣл 2 ал Кѣрїерѣлѣї ротѣл-
песк ам чїтїт атѣтеа лѣзде пентрѣ пое-
зіїле меле днкѣт тѣ рошеам дн рѣнд
дн рѣнд, ші съ тѣ крѣзі, п'ам авѣт кѣ-
ражѣл съ ле чїтеск пѣпѣ дн сѣршїт. —
Аре отѣл нїще сенсаїї атѣта де дѣлчї

*) Codex.

зпеори дн кѣт і се наре кѣ ар фаче о крѣмъ съ ле десече де одатъ, шѣ поате кѣ 'мѣ а'шѣ фѣ пѣстрат пентрѣ мѣлтѣ вре-
ме плѣчереа де а ле гѣста кѣ днчетѣл,
daca строфеле че ле днтрерѣпеа, ачеле
фѣчѣ плѣпѣнде а ле імацінаціѣ теле, пѣ
'мѣ ар фѣ ріс кѣ тодѣ окѣ лор, пѣ м' ар
фѣ кѣмат кѣ тоате мѣпеле лор ка съ'мѣ
арате, фѣе-каре днтр'ѣпселе, флорѣме че'ї
алкѣтѣеск кѣпѣна че а прѣїмѣт ла есамен.
Е мѣлѣ де прѣїетен, ам зѣс, шѣ мѣндрѣа'мѣ
а днченѣт съ се змѣлеаскѣ, сенсаціѣле с'аѣ
префѣкѣт дн обосѣре шѣ вѣкѣрѣа дн мѣх-
пѣре; — ам ретас ка вѣ ом дн мѣнѣтеле
кѣнд о фаталѣтате дѣ смѣлѣ дн вѣзе кѣ-
па плѣчерѣлор че   целос съ дешерте:
есте о слѣвѣчѣне, дар о мѣртѣрѣсеск. —
N'a тревѣїт съ мѣ гѣндеск мѣлт ка съ
аѣлѣ пе чел че а фѣкѣт артѣколѣл, — ам
кѣпоскѣт мѣна Дле, прѣїетене, пе трѣсѣрѣ-
ле карактерѣстѣче шѣ імацінѣле челе вѣї.

Іdentѣтатеа че гѣсецѣї днтре скрѣерѣ,
ворѣїре шѣ фѣсіонѣмеа меа поате съ фѣе
адеѣвѣратъ, кѣчѣ патѣра дн конченѣа іn-
dѣвѣдѣлѣї кончене шѣ спѣрѣтѣл лѣї, — ma-
теріа шѣ спѣрѣтѣл се десволтеаѣл днпреѣлѣ
шѣ прѣїн ѣрмаре сълѣт сілѣте съ се рѣдеа-
скѣ, съ се асеїне днтр'ѣп пѣлѣт оаре-ка-
ре. Мѣ флатезѣ, Домѣл меѣ, де астѣ а-
съїнарѣ а меа кѣ мѣне. Рѣпосатѣл Та-
леїранд днсъ ар зѣче, кѣ сълѣт вѣ ом грѣ-
шѣїт де патѣрѣ, кѣчѣ Длѣї крѣдеа кѣ вор-
ѣїреа есте датѣ ла ом ка съ'шѣ аскѣнѣлѣ
сѣфлетѣл, кѣцетареа, іар пѣ ка съ ле а-
рате. — Съ лѣсъл пе рѣпосатѣл дѣпло-
мат шѣ, ка фѣлософѣ, съ мѣртѣрѣсісѣм кѣ
есте о іdentѣтате днтре матерѣїе шѣ спѣрѣїт,
днтре ворѣїре шѣ кѣцетаре, днтре скрѣїере
шѣ автор; ам вѣзѣт шѣ еѣ аналогѣї днтре

мѣлте імацінѣї креате де спѣрѣтѣл авторѣ-
лѣї, каре съ сеїне кѣ авторѣл ѣпсѣшѣї;
— прекѣл шѣ дн фѣзѣк сеамѣнѣл ѣп фѣїѣ
кѣ пѣрѣїптеле съѣ. — Зѣчѣї кѣ ам ванѣтате;
— шѣ че пѣ есте ванѣтате дн лѣме? Зѣчѣї
кѣ ам амор-пропрѣї; — ачѣаста есте чеа
д'ѣлѣтѣїѣ леѣе а анѣмалѣтѣдѣїї дн ordѣнѣл
їсторѣїї патѣрале. — Гѣсецѣї кѣ сълѣт ре-
сѣвѣлѣтор; пѣ есте адеѣвѣрат. Гѣсецѣї мѣл-
те степе, мѣлте стѣклѣде фѣрѣл пѣтере де
рефлѣксѣїе, мѣлте рефлѣксѣїї славе, — про-
дѣсе дн лѣмѣнѣї деѣпѣртате, — мѣлте ле-
мѣне ѣскате дн поезѣїле теле. Домѣл меѣ;
— есте адеѣвѣрат: Омѣл есте іmперѣект
шѣ пѣ поате сѣѣѣрѣнѣї вѣїтѣк перѣект. Пое-
зѣа есте чентрѣл іnїмеїї поастрѣ, каре а-
рѣпкѣ шѣ прѣїемѣще рефлѣксѣїїле обѣкѣтѣвѣ-
рѣлор сале дн лѣмеа іdealѣл; де вѣнде о-
кѣїл фантасѣїї се 'валѣдѣ шѣ се днїnde дн
ачел лѣмѣнос спацѣїї дн каре се скалѣлѣ
шѣ се 'нѣрѣдѣеск сѣїmтѣментеле челе повѣле,
шѣ де вѣнде іарѣ се аѣвѣндѣ шѣ се стрѣнѣлѣ
дн ачел днѣѣпекоскаос днкарѣ се днѣлѣлѣ
шѣ се сѣїнѣїе патѣїїле монстрѣоасе. Д'ачѣї
се десѣамѣлѣл фрѣмосѣл шѣ зрѣїтѣл шѣ се
алеѣе вѣлѣл шѣ рѣлѣл; шѣ поетѣл, адеѣкѣ
ачѣла че се 'нѣкреде съ еспѣїе поезѣа, ар тре-
ѣїї, аї дрептате, съ фѣїе ѣп крѣдѣїлѣнос пѣктор
ал імацінѣїлор че веде окѣїл фантасѣїї сале
прѣїн прѣїста поетѣїкѣ; дарѣ, пѣтеа ва
вредатѣ еспресѣа кѣлѣт поате фантасѣїїеа?
шѣ апої челелалте факѣлѣтѣдѣїї а ле спѣрѣї-
тѣлѣїї пострѣл пѣ аѣ шѣ еле фелѣл лор де
сонн, фелѣл лор де трѣндѣїѣїе, фелѣл лор
де лене? Сълѣт еле оарѣл тот деаѣна де-
їценѣте шѣ аѣере ла капрѣїчеле ачѣстѣїї іn-
стѣїнкѣт че с'а зѣс мѣза поетѣїкѣ? с'аѣ, пое-
тѣл есте ел тотдеаѣна шѣ артѣїст? фѣлосо-
фѣл есте тотдеаѣна шѣ елокѣлѣнт? — Есте

атѣта deocевіре днтре гндіре ші ворві-
ре, пе кѣт ѓ днтре спіріт ші матеріе;
есте атѣта неажнцере де еспресіі ла кѣ-
цетѣріле поетѣлѣі, кѣтѣ неажнцере се а-
флѣ ші дн пѣтеріле трѣпещі а есекѣта
воігделе поастре; — есте атѣта deocеві-
ре днтре талант ші талант кѣтѣ есте
днтре Mixaidѣ ші Тѣдор, днтре Мірчеа
ші Matilda.

Нѣ те міра зпсѣ, Домнѣл меѣ, кѣ пѣ
ѣрмез поведілор Длѣі Боалó кѣ свгрѣма-
реа ші оторіреа кѣцїтѣрілор теле скоасе
одатѣ афарѣ дїп міне. Каре пѣрїнте кѣ
їнімѣ де пѣрїнте 'ші а свгрѣмат копїі пеп-
трѣ кѣ пѣ с'аѣ пѣскѣт фѣрѣмоші ші мїн-
тоші прекѣт ар фї дорїт ел сѣ се паскѣ?
Мѣртѣрісек, Домнѣл меѣ, кѣ фїѣ вчїдереа
есте крїма чеа маї неагрѣ дїп кѣте поате
сѣвѣрші ѓтѣл. Ам ѣрмат ші еѣ ачелѣі
пѣкѣтос поет, ші днтр'о дѣвѣтаре де
амвїдіе, днтр'ѣп вѣртеж де трѣѣіе, репе-
тїнд афорїсте де а ле ачестѣі фатос вер-
сіфікатор, — че с'а зїс пѣ цїѣ пептрѣ че
ші поет, — ам арѣкат дн фок фѣрѣ мї-
лѣ о мѣлдіме де скїце, країонѣрї, ево-
шѣрї а ле зпѣї фѣгоасе їмадінадії де жѣ-
недіе, ші днтре ачестеа ші пе Matilda,
пе каре Дта аї сѣрѣтат'о атѣт де дѣлче
ла пащереа еї, кѣнд 'дї ам адѣс'о ка сѣї
пѣї зп пѣме, ші кѣреїа зп алт прїетеп а
пѣс педїкѣ інфамѣ днтре кѣлісе кѣнд де-
вѣта сфїічоасѣ ші палпїтѣнд, фетїда меа;
кѣнд воїа, зїк, сѣ еасѣ пе счепѣ ка сѣ
їа аплазделе фѣгѣдѣїте де Дта: „Чеа д'ѣл-
тѣѣ трагедїе дїктатѣ де мѣса ротѣлѣ.“
Кредемѣ, прїетепе, кѣ пѣ о днчїнссесе зп-
кѣ віне флакѣра, ші мѣстрареа де кѣцїт
м'а сѣцїтат амар. Де атѣпчї ші пѣлѣ а-
стѣзї еѣ вѣз педнчетат фаптаста зпѣтѣї

пѣскѣте фїічї а їмадінадіеї теле, кѣнд грїп-
зѣнд дн дѣрерї, пѣрлітѣ ші дн вестѣнт
де лѣттѣ; кѣнд пѣлѣгѣнд десплетїтѣ ла
пїчоареле теле ші днтревѣндѣмѣ сѣї
спѣїѣ каре 'ї а фост віна де ам оторѣт'о
кѣ атѣта кѣзїме; кѣнд рїзѣндѣ, градіоа-
сѣ, арѣтѣндѣ'мї ші вѣкѣрїндѣсе де кѣзїна
вердїналѣ че 'ї аї пѣс Дта пе фѣрїте кѣнд
аї сокотїт'о дестѣл де центїлѣ ка сѣ се
арате ла темплѣл мѣселор. — О вѣз, о
вѣз, прїетепе, ші ашї вої сѣ оторѣ сѣве-
пїреа ачелѣї дестрѣктор їнфернал ал креа-
дїлор спїрїтѣале, пе каре Дта мї'л тот а-
дѣчї де есемплѣ. Версетѣріле епопееї е,
вреецїі ші тоате епопееле че се дїскопѣ-
рѣ дїп зї дн зї де есплоаторїї тесаѣрілор
їнтелектѣвалї кѣтрѣпїцїі де секѣлї ші де пѣ-
кла днтѣперїкѣлѣї тїмпѣрілор прїмїтївї, —
епопеа їндїанѣ, егїптеанѣ, персанѣ, кїнезѣ
ші скандїнавѣ, — ачеле лѣтїі днтрецїі де
поезїе пѣ с'аѣ фѣкѣт пе регѣлеле Длѣі
Боалó; ші Іов ші Фаѣст сѣпт ревелї кѣ
тотѣл артеї лѣї Боалó ші афорїстїлор еї,
дар кѣ тоате ачесте есістѣ пептрѣ кѣ а-
кдіа ші ценїл драматїк сѣпт днкарпате
днтр'їпсселе. Шекспїр ші Хѣго вор трѣї,
Домнѣле Боалó, фѣрѣ регѣле, прекѣт трѣ-
екс Осїанїї ші се репак дн тоате лїтѣве-
ле фѣрѣ сѣ фї авѣт лїтѣвѣ фѣзратѣ ла фа-
брїка Дле, сѣѣ авѣнд о лїтѣвѣ фоарте їн-
перфектѣ. Сѣ лѣсѣм зтопїїле лїтераре
ші сѣ маї зїчет чева асѣпра поезїеї: Че
есте алт поетѣл дака пѣ есте о рефлексїе
а патѣреї вѣзѣте ші невѣзѣте? Оаре па-
тѣра есте тотдеазна перфектѣ? тоатѣ ве-
цетадіа есте пѣмаї де чедрї ші де росе,
тоатѣ аїмалїтатеа де леї ші артѣсарї, де
аквіле ші пѣзпї? Лѣлгѣ крїп пѣ креще
ші скаетеле, лѣлгѣ мїкїшзнеа, віореа пѣ

креде ши зрѣка? Нічі зп лок стерп, нічі зп чер дугълат, нічі о плантъ гѣмоасъ ши зскатъ, нічі о стърпѣтеръ анімалъ, нічі зп монстръ, нічі о креадіе грешіть дп патръръ? Тоатъ планта фръмоасъ треввіе оаръ съ айвъ ши мірос, ши тоатъ планта міросітоаре треввіе съ фіе фръмоасъ? Пъпъза треввіе съ къте ка привегіетоареа, ши привегіетоареа съ фіе фръмоасъ ка пъпъза? Пентръ че pretindem ка поезіа съ фіе маі перфектъ ши маі консеквентъ декът патрера? Тоатъ мѣта аре еа тот ачеа пордіе де ѣвѣре пентръ фії съ? Ъра. амбіція, аморъл сънт тот дптръ зп град пропъндате дп фіе-че individ? нічі зп сѣтїмент дугълат, нічі о патїмъ славъ, нічі о фісіономіе педпсепнѣтоаре, нічі о фацът песігъръ, нічі о пванцъ сплъчїтъ, нічі зп сзпет педоцелес ши фалс! — О, Домнъл меѣ! сънтет фоарте аспрі къ поедїї!

Ѓці тълдзтеск, прїетене, де лавда че фачї поезїлор че ам пѣс акѣм съв тіпар. Машї флата поате де асте лавде, дар сънт дпкредїндат къ ай прївїт талентъл меѣ къ лъпа прїетенеаскъ каре дпшамалъ, търеще лъкрѣрїле, ши сокотеск къ пѣ е віне нічі одатъ чїнева съ се пропънде дп пѣвлїк пентръ прїетенъл съѣ, къчї компромїте ши пе сїне ши пе прїетен; врѣжмашї саѣ антагонїдїї лор, каре катъ петеле ши вінеде къ мікроскопъл ши апої ле дпфъл прїп прїста зреї, се пѣп, дптерѣтадї, дптр'о дїстанцъ опѣсъ ши пародїазъ де аколо ши пе зѣл ши пе алтъл. Нѣ дїѣ нічі декѣм ла талентъл меѣ, Домнѣле Еліаде; есте атѣт де мік пе лъпгъ ал Дле, дпкѣт сврїзѣ де мїлъ де къте орї дпмі ворвешї де дъпсъл; — дпсѣ дозеле де поезїе че поседѣм сънт тот

ачелеашї: Дта ай дарѣл а о арѣта ши еѣ непорочїреа а о сїмдї пѣмаї. Тоатъ фапта че'дї есе Дле дїп тѣпъ, тоатъ ідеа че ай віат дптр'ѣпса те веселеше, те тѣлдзтеше ши стерце къте зп крец че алъсат пеказъл пе фръптеа Дле, къчї о везі фръмоасъ, — чел пѣдїп поседѣнд пе жѣмѣтатеа фръмѣсеція че авае кънд се афла дп фантасіеа Дле. — Тоатъ фапта че'мї скапъ мїе дїп тѣпъ, тоатъ ідеа че ам воїт съ пѣѣ дптр'ѣпса, тѣ дптрїстеазъ, тѣ тѣхпеще ши адѣпчеазъ зп крец пе фръптеа теа, къчї о въз песїгъръ, ідеа дїп тр'ѣпса с'а десфїграт, с'а слѣвїт, авїа лїкзреще ши маї къ пѣ маї семїпъ къ тіпѣл еї. — Дта ещї, Домнъл меѣ, поетъл практик, ши еѣ поетъл коптѣмплатїв.

Взкзрещї. 1845. 10. Іан. Прїїтеше шчл. Чесар Болїак.

ЛІТЕРАТЪРА ШІ РЕЛІЦІА ДАЧЕЇ.

(Ърмаре.)

Традъчереа дптр'ѣп стїл векїз ромѣнск апропїет де орїціналъл актълвї ачестѣеа.

Дескрїпт ши рекъпоскѣт фапт дїп лївелъл (картеа), че ера пропѣс дп Альбрпѣл таре ла стація (капцелерїа) лѣї Рескълї, дп кареле ера скрїпт їстѣ че дп жос скрїпт, есте.

Артемїдор ал лѣї Аполонїе, магїстръл (дїректоръл) колеціеї лѣї Жоеа Чернеанъл (дїп полїтіа Чернеа) ши Валерїе а лѣї Нікон, ши Офа а лѣї Менофїл квесторїї (сатешїї) колеціеї ачеїешї пѣпѣндѣсе аїс лївел дп пѣвлїк тестеазъ (търтѣрїсеск) зрѣмѣтоареле:

Дін колеціѣл съпраскриптѣ, unde era oamenі 54 дін еі пѣ ретъсесе маі пълді дн Альвртѣ деклт 10 сеаѣ 12 oamenі.

Іѣліѣ ал лѣі Іѣліе коммариѣл сеѣ (а лѣі Artemidor) дін зіоа магістеріеі сале п'аѣ маі сосіт ла Альвртѣ, пічі дн колеціѣ ка ачелора че фѣрѣ пресенді (де фадѣ), рачіѣне (сеамѣ) съ деіе ші съ іае рачіѣне дела ачеі чі ар фі авѣт аі да, съ днкрединѣзе лор спезеле (келтѣеміле) а-тінгѣтоаре де комѣнзеле (напачізіле сеаѣ праспічіле) леѣзіте а се фаче пентрѣ чіі морді аі колеціеі ші съші фі рекѣпѣтат дела дерегѣторіі колеціеі каѣдіа са (кві-танціе) де ачеле лѣврѣрі сеаѣ монетѣ, пен-трѣ каре ера datorіѣ а кѣѣта (нѣрта грі-жѣ) пентрѣ каре не днплініре де datorіе пѣ сѣнт дн колеціѣ пічі де челе требѣ-тоаре ла днмортѣпѣтрі (фѣнератічіі), пічі локѣрі (кріпте ші секріе і алте парасіме де днмортѣпѣтаре), ші німіне дн атѣта днделѣпѣтат тінп де зіле, кѣпріне ка тер-мін дн леѣіле колеѣлѣі, п'аѣ воіт а кон-вені, а адѣче фѣнератіче сеаѣ дарѣрі (пен-трѣ соленітатеа ші комѣнзіле днмортѣпѣ-трілор).

Пентрѣ ачеаста пріп аіс лівел пѣ-влік се тестеаѣѣ (пѣртѣрісеѣе), кѣ дакѣ ва тѣрі чінева дін аі колеціеі съ пѣ дн-пѣтезе (сокотеаскѣ) кѣ колеціѣл аре кѣ че съі факѣ комѣндѣл, сеаѣ кѣ ва прімі дела еі врео петіціе (черере) де днмор-тѣпѣтаре. Пропѣс дн Альвртѣл маре (дн 8 зіле а лѣі Феврваріе) дн а 5-а зі дн-пайнтеа Іѣлѣі (жѣмѣтѣѣдеі) лѣі Феврваріе. Днпѣрѣѣнд Лѣчіе Авреліе Верѣл ІІІ. ші Квадрат (Кодрат) фіінд консѣл адекѣ дн авѣл 167 d. Xc. Фапт дн Альвртѣл (Ал-ворѣл) маре.

О б с е р в а ц і и.

1) Descriptum скріс ші скріптѣ се зі-чеа маі пайнте де unde авем скріптѣра ші компѣс дескріптѣ адекѣ скріптѣ де пе ал-теле.

2) Factum дн лок де actum ѣп ромѣ-ністѣ (фаптѣ) адекѣ фаптѣ дескрісѣ ші днкѣпоскѣѣтѣ.

3) Propositus дела пѣпѣ, посітѣ де unde пѣсетѣра ші постѣ, пѣс дін днпайнте спре а се чеі.

4) Id, quod infra scriptum est, репе-тіѣіе ачеліеші зічері, каре есте о ідіомѣ граѣлѣі попоран ѣрмат ші дн скріеріле поастре попорале пѣпѣ аѣѣзі.

5) Artimidorus Apollonii ші ачеаста есте о ідіомѣ пѣстратѣ дн граѣл ромѣні-лор пѣпѣ аѣѣзі, а адѣоці ші пѣмеле пѣ-рпнтелѣі дн кѣдереа пенетівѣлѣі D. e. Ioan a лѣі Васіле, Савін а лѣі Савате, Іоана а Todocіеі.

6) Magister collegii Jovis cerneni. Ко-леѣііле ла Романі ера днпре алтеле ші а-шеѣѣмінте де існафѣрі а осевіте местеріі, че авеа діректоріі ші інспекторіі лор ші алді амплоіаці, де каріі се діреѣѣтореа ші партеа матеріалѣ ші моралѣ ші іѣрідікѣ а персоанелор, чі алкѣѣзіа соѣіетатеа ко-леѣіеі.

Ачесте колеціі дн паралелѣ кѣ скоа-леле сеаѣ монастіріле де аѣѣзі авеа вені-тѣріле лор дін капіталѣрі с'аѣ пропріетѣѣі дѣпѣзіте, дін кареле се цінеа ашеѣѣпѣтѣл ші се фѣчеа соленітѣѣіле, серѣѣріле ші оспеѣеле сеаѣ комѣнзіле леѣзіте де фѣн-даторіі а се фаче пріп зіле хотѣрѣѣте але апѣлѣі. Ачесте колеціі авеа прекѣт мо-настіріле поастре ші днселе існафѣрі сеаѣ

корпорації о divinitate тѣтеларъ (протегитоаре) кърїа ера еле дїкїнате, прекъм ачеаста колеціе авае пе Жюїеа дїн політіа Сегна (Чернецъл).

Jovis Cerneni, ачест фелїс de епїтет cernenus есте зп romanismъ зїкънд Жюїа Чернеанъл прекъм Іоан Мънтеанъл, Бъкъредеанъл ш. а. Каре дъпре латїнїтате с'ар зїче jovis Cernensis.

7) Ubi erant hominı шї оmїн дп лок de homines вnde ера oamenı; дїн асемїне скъртърї de къвїнте с'аъ дпформат фїна-леле къвїнтелор лїмбеї ромънещї, зїкъндъсе аствї (óminı) шї domnъ dela domїnus лъскндъсе пе (ї).

8) Ex eis non plus remansisse, дп лок de remansisse, іатъ шї алт romanism: дїн еї пъ ремъсесе маї мълді.

9) Дела пъмеле ачестеї колонїї Albunum скъртат поате къ аъ ръмас пъмеле сатълвї Алборе, прекъм дела Cernes Чернецъл.

10) Ex die magisterii sui шї аїчеа romanismъ, дїн зїоа magisteriei сале, ашеа зїчем дїн зїоа cocıreı сале.

11) Neq дп лок de neque romanism нічі шї пе.

12) Seque eis qui presentes fuerunt дп лок de ut praesentibus, констръкція аналїзатъ дъпре ідіомъ ромънъ; Ачелора чї ар фі фост де фадъ, presentes аортোগрафъ л. л. praesentes.

13) Rationem reddidisset, дп Банат се зїче Рачъне дп лок de сокотеалъ шї reddidisset дп лок de reddidisset (ї) мътат дп е есте дпкъ ідіомъ ромънъ.

14) In qua eis caverat пентръ каре ера datoris а къвта адекъ а пърта грїжъ,

есте о ідіомъ латїнъ пъстратъ дп граїл Ромънїлор пълъ аствї.

15) Tam magno Tempore diebus есте зп кьрат romanismъ, карїї зїк: дп атъта amar de timp de зїле, шї дптр'о лънъ de зїле шї пълъ дптр'ън аа de зїле, пъл' дп патръзечї de зїле.

16) Quibus legi continentur, аїчеа есте іар зп romanism, къчї дп лок de къвжнтъл Jure ал латїнїзмълвї аъ дптре-взїт legi прекъм зїчем пої: d. e. къпрїнце дп леце, кьм скрїе лецеа (правїла сла-вінече).

17) Se Collegium avere есте зп rom-ism: шї дп фрас зїкънд: къ ар авé колеціъ прекъм зїчем: сь пъ дппътъ с'аъ се сокоатъ къ ар авé касъ, къ ар авé масъ, къ ар авé патрїе; шї дп ортографїа къвжнтълвї avere, скрїе претвїндене фъръ (h) avere aberet abuerat abiturum прекъм л'авем шї пої а avere, авъръ, авѣт, къ (в) шї сь аївъ къ (в).

Ромънїї дїн актъл ачеста пот vedé къ лїмба лор де аствї ера дпформатъ дпкъ пе ла 177 d. Xc., адекъ къ 1677 ані маї дпайнте.

Перїодъл III. Хрїстіанїзмъл дп Да-чїа, іерархїа шї лїмба Дако-Ромънїлор дп ачест перїод, дптродвчереа хрїстіанїзмълвї аїче шї дптре гїнтеле emigrante дела 400—1000.

Пентръ а пвте жъдека дъпре лїмба шї скрїптъра Дако-Ромънїлор дп ачест перїод крещїн тревъе сь шїм 1 de вnde шї вънд аъ прїмїт Дако-Ромънїї хрїстіанїзмъл; 2 de іерїдїкція кървїа патрїарх с'аъ цїнзт вїсерїка Дачїлор атът Траїанъ кът шї Аврелїанъ; шї 3 каре дїн гїнтеле дпкър-

сетоаре аѣ примѣт крещениѣмъ дн Дачіи прип чине, дн че лимѣъ, шѣ каре алфавертѣрѣ шѣ литератѣрѣ с'аѣ днѣицѣат пентрѣ дѣиселе дн Дачіа.

Ла днтреварѣа 1-а се респѣнде: кѣ хрѣстіанѣмъ аѣ венѣт дн Дачіа а), кіар кѣ колонііле адѣсе де Траіан; кѣчѣ, дѣпре мѣртѣрѣсіреа історіеі еклѣсіастѣче Траіан аѣ афлат дн арміа са оцѣндѣсе ла рѣсѣрѣт ѡспреэече мѣі осташѣ каріі мѣртѣрѣсеа пре Хс. днтре каріі ера шѣ сѣптѣл Ромѣл преафектѣл преаторіеі: днкѣт днтѣіі пострѣіі стрѣвѣні Дако-Ромѣні аѣ фост аскѣлат днѣвѣдетѣра евангеліеі лѣі Іс. Хс. дн Рома, дн ростѣл апостолѣлор корѣеі Петрѣ шѣ Павел, шѣ аѣ фост примѣт вотеѣл прип мѣніле пѣрѣндѣлор апостолѣчѣ іерархѣ аї Ромѣі: Лѣо, Кліт шѣ маі кѣ сеатѣ Клімент шѣ аїчеа мѣлѣі дн пѣрѣндѣі шѣ фѣі стрѣмошілор крещѣніі венѣціі дн Дачіа, сѣферѣнд мартѣрѣіѣл сѣѣ Нерон шѣ зрѣмѣторѣі сеі, с'аѣ фост днѣвѣдѣнічѣіт де кѣѣѣна мартѣрѣіѣѣ.

б) С. Клімент папа Ромѣі фѣіѣл патрѣчѣлѣі Фабст шѣ ал Матѣдеі днтреѣвѣнѣ кѣ маі мѣлѣі крещѣніі фѣ десѣрат дн Херсона (Крѣм), де кѣтрѣ консѣлѣл Ромѣі Мамертѣн, дѣпре мандателе днтѣратѣлѣі Траіан, трѣмііцѣндѣі ка сѣѣ мѣнѣчеаскѣ дн мініереле (окпеле) де аколо, де аїче ексѣлатѣл іерарх днтѣнсе лѣкрѣрѣіле апостолѣіеі сале шѣ престе Дачіа, шѣ днтѣлѣндѣіт тѣрма лѣі Хс. а жѣнсе а днформа 70 вісерѣчѣі шѣ комѣнітѣіі крещѣне, днкѣт С. Кліменте есте чел днтѣіѣѣ архѣпѣсторѣѣ ал Дако-Романіеі. Аїче пѣсторѣнд вісерѣка лѣі Хс. с'аѣ мѣтат дн віадѣѣ, шѣ с'аѣ днтормѣнтат дн Херсона, ѣнде с'аѣ пѣстрат сѣптѣл тѣрѣп пѣѣѣ дн векѣл ал 13-ле.

с) Adrian зрѣмѣторѣіѣл лѣі Траіан аѣ трѣміѣ ка дісѣераціі дн Дачіа, ѣп таре пѣмѣр де крещѣніі пентрѣ а лѣкра тіпеле де азр шѣ де саре.

д) Днтре днселе леѣеонае романе, че аѣ пѣртат ресѣоае дн Дачіа асѣпра о-сѣвіцілор варварѣі с'аѣ афлат крещѣне, аша аѣ фост леѣеонѣл пѣміт Мілетѣн, преѣѣт нѣ араѣ історѣчѣіеі конѣтѣмпѣранѣі Терѣзіан. Еѣсѣвіе, шѣ Dion Касіе; кѣ ѣтѣндѣсе днтѣпѣраторѣл М. Авреліе Антонѣн кѣ Маркоманѣі, кѣнд се афла Романѣі днкѣнжѣраціі де дѣштанѣі шѣ ліпсѣціі пѣѣѣ шѣ де апѣ, прип рѣгѣчѣнеа крещѣнілор пѣмітеі леѣеонае, аѣ реѣѣрсат черѣл плоае реко-рѣтоаре престе Романѣі, фѣлѣере шѣ трѣпѣте престе інімічѣі, де каре спѣтѣмѣнтѣндѣсе варварѣіі с'аѣ днторс ла фѣгѣѣ, шѣ Романѣі аѣ пѣртат асѣпра лор о вікторіе стрѣлѣчѣіѣѣ, дрепт каре леѣеонѣл Мілетѣн с'аѣ пропѣміт Fulminatrx (фѣлѣерѣтор).

е) Кѣ дн Дачіа прип сѣта а дѣа ера хрѣстіанѣмъ лѣдѣіт, венѣт преѣѣт с'аѣ ліс кіар кѣ колонііле адѣсе де Траіан не дове-дѣск а) Граѣѣрѣіле даскалѣлѣі вісерѣческ Терѣзіан че аѣ віедѣйт не ла капѣѣѣл сѣѣтеі а 2-а, кареле ліче: кѣ лѣі Хс. Дзеѣ сѣѣт сѣпѣсе цѣнтеле Дачѣлор шѣ а Счѣтілор, прип локѣрѣіле кѣрора пѣтеле лѣі Хс. че аѣ венѣіт дн лѣѣте днтѣрѣѣдеѣе; б) Мареле Констанѣн ла 322, ѣтѣндѣ кѣ пѣтереа кѣѣѣѣ, че о пѣрта не стеагѣрѣіле сале, не Годѣі дн Дачіа Траіанѣѣ шѣ сѣпѣнд аѣеастѣ про-вінѣціе іарѣ сѣпѣтрѣлѣі імперіеі романе аѣ афлат хрѣстіанѣмъ днтѣмеіет, днкѣт Ромѣнііі л'аѣ днтродѣсе шѣ днтре Годѣіі пѣ-гѣні.

(Вор зрѣма.)